

Kommunstyrelsekontoret, Räddningstjänsten

Handläggare: Anders Ahlström
Titel: Räddningschef
E-post: anders.ahlstrom@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ansökan om dispens från kollektivavtalens regler beträffande dygnsvila

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar att hos centrala parter arbetstidsnämnd söka dispens för att medarbetare vid Räddningstjänsten Norrtälje kommun ska undantas från kollektivavtalens regler beträffande dygnsvila.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Nya regler om dygnsvila i kollektivavtalen Allmänna bestämmelser och Bilaga R medför en stor påverkan på Räddningstjänstens förutsättningar att bedriva en effektiv verksamhet. Reglerna innebär minskade möjligheter att schemaförändra personal för att hantera frånvaro och ledigheter.

De centrala arbetsgivar- och arbetstagarparterna har tecknat en överenskommelse om möjlighet till dispens från reglerna. I överenskommelsen nämns särskilt räddningstjänst som en verksamhet som kan behöva dispens. Ett beslut om att begära dispens ska fattas av kommunstyrelsen.

Ärendet

Beskrivning

Ärendet har beretts av räddningstjänsten och HR i dialog med fackliga ombuden på räddningstjänsten.

Sedan den 1 oktober 2023 respektive 1 februari 2024 gäller nya regler beträffande arbets- och vilotid i kollektivavtalen Allmänna Bestämmelser (AB) och Bilaga R.

De centrala arbetsgivar- och arbetstagarparterna är överens om att det kan finnas behov av dispens från bestämmelsen avseende att den sammanlagda arbetstiden vid planerad förläggning av arbete i kombination med jour får vara högst 20 timmar i vissa fall. Dispensen innebär att den sammanlagda arbetstiden kan överstiga 20 timmar. Den sammanlagda arbetstiden får dock som högst uppgå till 24 timmar.

Dispens kan beviljas under förutsättning att arbetsgivaren prövat alla möjligheter att bemanna verksamheten i enlighet med reglerna i kollektivavtalet och gjort bedömningen att ett undantag är nödvändigt för att uppfylla verksamhetens behov. Dispens kan sökas hos de centrala parternas arbetstidsnämnd. Ett beslut om dispens gäller under begränsad tid, dock som längst 12 månader i taget.

Räddningstjänsten har nya scheman sedan den 1 oktober 2023¹ respektive 1 februari 2024². Erfarenheterna av de nya schemana är begränsade men visar tydligt på minskade möjligheter att schemaförändra personal från skiftpass med god bemanning till schemapass där vakanser uppstått.

Under huvudsemesterperioden, då en tredjedel av utryckningsstyrkan har semester under juni, juli och augusti, kommer utmaningarna att upprätthålla bemanning och kompetens att öka. Det är inte praktiskt möjligt att ha mer än en sommarvikarie per skift utan att förmågan till räddningsinsats understiger de nivåer som anges i kommunens handlingsprogram för räddningstjänst.

Kommunstyrelsen föreslås ansöka om dispens från reglerna om dygnsvila i enlighet med bilagorna, det vill säga för helger och huvudsemesterperioden.

Lagkrav

–

Koppling till gällande styrdokument

–

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Dispensansökan innebär ingen ekonomisk konsekvens.

Effekterna av de förändrade reglerna innebär att bemanningen av utryckningsstyrkan behöver utökas eller att minimibemanningen ska minskas. Underlag förbereds till årets budgetdialog.

Förvaltningens analys och slutsatser

Räddningstjänsten arbetade under 2023 intensivt med att skapa nya scheman och finna lösningar som möter verksamhetens behov. Erfarenheterna som gjorts sedan den 1 oktober 2023 är att det gått att skapa scheman som uppfyller reglerna i AB och Bilaga R. Dock innebär reglerna att påtagligt minskat möjligheterna till att flexibelt göra schemaförändringar för att hantera frånvaro (exempelvis sjukdom, vård av barn, föräldraledighet eller semester) och möjliggöra för medarbetare att leda eller delta i andra uppdrag som utbildning, utveckling eller tillsyn.

Ett aktivt arbete med schemaändringar har varit, och är fortfarande, helt nödvändigt för att kunna resursförsörja utryckningsstyrkan i allmänhet och under huvudsemesterperioden i synnerhet.

Den minskade flexibiliteten med de nya reglerna påverkar verksamhetens förutsättningar att nå uppsatta mål. Det skulle kunna mötas genom att utöka antalet medarbetare vid räddningstjänsten, men en minskad effektivitet och behovet av att anställa fler medarbetare bör vägas mot hur arbetspass upp till 24 timmar faktiskt påverkar arbetsmiljön för räddningstjänstens medarbetare.

Det är både räddningstjänstens och de fackliga ombudens mening att arbetspass upp till 24 timmar inte medför ökade arbetsmiljörisker för medarbetare vid räddningstjänsten. En faktor som ska bedömas vid dispensansökningar är andelen störningar under jourtid (AB) eller tjänstgöringstid (Bilaga R, tiden 22-06) och det är genom att påvisa att relativt få av räddningstjänstens räddningsinsatser genomförs på nätter som räddningstjänsten bedömer att förutsättningarna för beviljad dispens är relativt goda.

I räddningstjänstens systematiska arbetsmiljöarbete har det aldrig framkommit risker, tillbud eller olyckor som går att härleda till arbetstid. Sjukfrånvaron är låg och resultaten vid de årliga medarbetarundersökningarna visar också på att Räddningstjänsten har en god arbetsmiljö.

I ärendets bilagor återges dispensansökningar för de yrkeskategorier som tjänstgör enligt kollektivavtalen Allmänna bestämmelser och Bilaga R tillsammans med fackliga förhandlingsprotokoll.

¹ Kollektivavtal Allmänna bestämmelser (AB)

² Kollektivavtal Bilaga R

Tidplaner

Ansökan skickas till centrala parter arbetsstidsnämnd via SKR:s kontaktcenter, info@skr.se, snarast praktiskt möjligt efter kommunstyrelsens beslut.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Anders Ahlström
Räddningschef
Räddningstjänsten

Bilagor

1. Ansökan om dispens för insatsledare, styrkeledare brandmän och vikarierande brandmän
2. Uppgifter som ska lämnas i samband med begäran om dispens – Ansökan beträffande styrkeledare brandmän och vikarierande brandmän
3. MBL-protokoll – Dispensansökan rörande styrkeledare, brandmän och vikarierande brandmän
4. Riskbedömning – Dispensansökan beträffande styrkeledare, brandmän och vikarierande brandmän
5. Uppgifter som ska lämnas i samband med begäran om dispens – Ansökan beträffande insatsledare
6. MBL-protokoll – Dispensansökan beträffande insatsledare
7. Riskbedömning – Dispensansökan beträffande insatsledare

Beslut skickas till

Räddningstjänsten

HR